

WYMAGANIA EDUKACYJNE z BIOLOGII

I. Przedmiotem kontroli, oceny i diagnozy osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

1. Wiadomości i umiejętności - wg programu
2. Zaangażowanie w proces nauczania - uczenia się (aktywność).

II. Bieżąca ocena osiągnięć edukacyjnych uczniów odbywa się według skali stopniowej, zgodnie z opisem wymagań edukacyjnych z uwzględnieniem różnicowania na poszczególne stopnie szkolne i poziomy wymagań (podstawowy, ponadpodstawowy).

III. Ocena jest jawna zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.

IV. Na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej (w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną, na miesiąc przed).

FORMY I ZASADY KONTROLI

I. Metody pomiaru i oceny osiągnięć uczniów

➤ **Kontrola bieżąca:**

1. Odpowiedź ustna - ma formę indywidualnej rozmowy nauczyciela z uczniem, podczas której nauczyciel kontroluje i ocenia osiągnięcia dydaktyczne ucznia.

2. Wypowiedź pisemna:

• **Kartkówki**

- nie zapowiedziane, trwają 10-20 minut
- obejmują materiał maksymalnie z 3 ostatnich **tematów lekcyjnych**, bądź z zadania domowego
- w przypadku zgłoszenia przed lekcją nieprzygotowania, uczeń może odstąpić od pisania kartkówki bez konsekwencji oceny niedostatecznej

3. Praca domowa i lekcyjna ucznia:

- nauczyciel precyzyjnie i zrozumiale formułuje treść pracy domowej, obowiązkiem ucznia jest zapisanie jej w zeszyte przedmiotowym,
- prace domowe mogą być krótkoterminowe (do dwóch tygodni) i długoterminowe (wykonywane w okresie dłuższym).

4. Zeszyt przedmiotowy ucznia.

- obowiązkiem ucznia jest systematyczne i staranne (estetyczne i czytelne) prowadzenie notatek lekcyjnych w zeszyte przedmiotowym.

5. Powtórzenie wiadomości

- uczniowie przed pracą klasową kończącą dział otrzymują od nauczyciela zestaw zadań powtórkowych, które mają obowiązek rozwiązać w ustalonym przed nauczyciela terminie.

➤ **Kontrola końcowa – zakończenie działu**

- **Sprawdziany** - oceny ze sprawdzianów mają najistotniejszy wpływ na ocenę semestralną. Przewiduje się formy: test różnego typu zadań zamkniętych „typu maturalnego”, test wyboru, zadania na dobieranie, zadania alternatywnego wyboru typu prawda-fałsz.

➤ **Powtórki do matury**

- uczniowie klas maturalnych, którzy zadeklarowali chęć zdawania biologii na maturze mają obowiązek zaliczyć na ocenę w klasie czwartej cały materiał nauczania biologii w liceum. Powtarzanie materiału do matury odbywa się na zajęciach fakultatywnych pod kierunkiem nauczyciela. Po zrealizowaniu na fakultetach określonej partii materiału uczniowie zgodnie z podanym przez nauczyciela harmonogramem zaliczają dany materiał na ocenę. Uczniowie nie uczestniczący w zajęciach

fakultatywnych mają obowiązek przygotować się do powtórek we własnym zakresie i zaliczyć je na ocenę z pozostałymi uczniami wg harmonogramu. Oceny z powtórek wpływają na ocenę końcową z biologii. Jeśli uczniowie zadeklarowali chęć zdawania matury z biologii w trakcie trwania semestru, mają obowiązek zaliczenia wszystkich zaległych sprawdzianów powtórzeniowych do końca roku szkolnego.

II. Nadobowiązkowe formy aktywności uczniów

Ocenie podlegają następujące formy aktywności:

1. Aktywność na zajęciach
 - zajmowanie stanowiska, wyrażanie opinii
 - pracę w grupach
 - poszukiwanie materiałów związanych z bieżącymi tematami lekcji
2. Prace dodatkowe
 - opracowanie prezentacji multimedialnej – samodzielne przedstawienie prezentacji oraz zainteresowanie nią słuchaczy
 - wykonanie pomocy dydaktycznej, gazetki szkolnej
 - aktywność szkolna.
 - aktywność pozaszkolna - udział w olimpiadach i konkursach, projektach

III. Kryteria oceny

A. Wypowiedź ustna:

Celujący - odpowiedź samodzielna i poprawna, wykracza poza obowiązujący program nauczania, wskazuje na szczególne zainteresowanie ucznia przedmiotem, zawiera własne przemyślenia i oceny.

Bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.

Dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem językowym, nieznaczne kłopoty w operowaniu wiedzą przyrodniczą.

Dostateczny - odpowiedź niesamodzielna, uczeń zna podstawowe fakty, ale potrafi je interpretować i dobierać właściwe przykłady tylko przy znacznym ukierunkowaniu ze strony nauczyciela, trudności w uogólnianiu i wnioskowaniu.

Dopuszczający - odpowiedź niesamodzielna, uczeń zna elementarne fakty, ale nie dokonuje ich analizy nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, brak umiejętności uogólniania i wnioskowania, istotne błędy w posługiwaniu się terminologią.

Niedostateczny - odpowiedź nie spełnia wymagań podanych wyżej kryteriów, brak elementarnych wiadomości.

IV. Ewaluacja osiągnięć uczniów:

W procesie ewaluacji osiągnięć uczniów, oprócz czynności zakwalifikowanych do wymagań podstawowych i ponadpodstawowych należy uwzględnić umiejętności uniwersalne, czyli ponadprzedmiotowe, tj:

- pozyskiwanie informacji z różnych źródeł
- krytyczną ocenę informacji pochodzących z różnych źródeł
- przetwarzanie informacji z jednej formy zapisu w inną
- interpretowanie, uogólnianie i wnioskowanie
- uzasadnianie opinii i sądów
- wartościowanie działań człowieka dotyczących spraw zdrowia, środowiska i wykorzystywania badań biologicznych
- prezentowanie swojej wiedzy w formie ustnej i pisemnej

V. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji

W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

100% - 96% - ocena **celująca**
95% - 85% - ocena **bardzo dobra**
84% - 70% - ocena **dobra**
69% - 55% - ocena **dostateczna**
54% - 40% - ocena **dopuszczająca**
39% - 0% - ocena **niedostateczna**

VI. Zasady oceniania uczniów

1. Informacje o terminie, formie i zakresie planowanych sprawdzianów podawane są z tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Ostatnia zaplanowana pisemna forma sprawdzania wiadomości nie może odbyć się później niż 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
3. Jeśli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu w określonym terminie, ma obowiązek uczynić to na najbliższych konsultacjach – sam zgłasza się do nauczyciela. Niezgłoszenie się na konsultacje skutkuje pisaniem pracy kontrolnej lub inną formą sprawdzenia wiedzy na pierwszej lekcji po upływie zalecanego terminu.
4. Poprawy sprawdzianów odbywają się na zajęciach konsultacyjnych zgodnie z harmonogramem nauczyciela **w ciągu dwóch tygodni od wpisania ocen do dziennika** przez nauczyciela.
5. Uczeń ma możliwość poprawiania konkretnego sprawdzianu tylko jeden raz.
6. Uczeń, który pisze sprawdzian **niesamodzielnie**, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawiania.
7. Ocenę z kartkówki niezapowiedzianej uznaje się za poprawioną, w momencie uzyskania oceny pozytywnej ze sprawdzianu obejmującego treści z danej kartkówki. Ocena niedostateczna z kartkówek i odpowiedzi świadczy o niesystematycznej pracy.
8. Uczniowie mogą raz w semestrze zgłosić **nieprzygotowanie do lekcji**, podczas sprawdzania nieobecności przez nauczyciela. Uczeń zgłaszający nieprzygotowanie uczestniczy w pełni na zajęciach lekcyjnych. Osoba, która spóźni się na zajęcia nie może zgłosić nieprzygotowania. Nieprzygotowanie ucznia, który reprezentował szkołę (np. w konkursach, zawodach sportowych), jest usprawiedliwiane na prośbę nauczyciela – opiekuna.
9. Uczeń po nieobecności w szkole **ma obowiązek uzupełnić braki** i być przygotowanym na zajęcia. Uczeń ma prawo zgłoszenia nieprzygotowania i jest zwolniony z pisania sprawdzianów, kartkówek i odpowiedzi ustnej w ciągu trzech dni po nieobecności usprawiedliwionej trwającej:
 - 1) co najmniej tydzień – z przedmiotów, z których zajęcia odbywają się raz w tygodniu,
 - 2) co najmniej trzy dni – z pozostałych przedmiotów.
10. Maturzyści zdający maturę z biologii mają **obowiązek zaliczenia na ocenę materiału powtórkowego do matury w wyznaczonym przez nauczyciela terminie**. Ocenę z powtórek wpływają na ocenę końcową.
11. O wynikach matur próbnych uczniowie powinni być informowani nie później niż dwadzieścia jeden dni roboczych od przeprowadzenia próbnego egzaminu.
12. Do wystawienia oceny semestralnej i końcoworocznej **nie ma zastosowania średnia ważona**. Ocena jest wypadkową: postawy i zaangażowania oraz rezultatu – czyli informacji o poziomie zdobytej wiedzy i umiejętności wyrażonej w ocenach cząstkowych.